

Til: Utdannings- og
forskningskomiteen
Fra: Hovedorganisasjonen KA
Re: Statsbudsjettet for 2024

Kopi: [Mottakernavn]
Dato: 13. oktober 2023

Statsbudsjettet 2024 – innspill fra Hovedorganisasjonen KA, arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige og ideelle virksomheter

Barnehager (Kap. 231)

Pensjonstilskudd

Med dette budsjettforslaget gjennomfører regjeringen nedtrappingen av pensjonstilskuddet, slik at også enkeltstående ideelle barnehager er nede på et ti prosents sjablongtilskudd. Reduksjonen på kr 57,4 millioner til sektoren vises i budsjettforslaget fra Kommunal- og distriktsdepartementet, men omtales også i Kunnskapsdepartementets budsjettforslag.

Samtidig består problemet med søknadsordningen for utvidet pensjonstilskudd etter § 4 a i *Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager*; at det er satt et tak for ordningen ved kommunens eget utgiftsnivå. Dermed er vi i en situasjon hvor flere nå blir tvunget til søke på en ordning som allerede fungerer dårlig. Ordningen har heller ikke noe sentralisert søknadsportal, likt søknadsskjema eller fastlagte kriterier for hva en søknad må inneholde.

KA er svært kritiske til at denne nedtrappingen fortsetter, og at taket i ordningen består. I kommuner der kommunen selv har åpnet nye barnehager de siste årene, og derfor i gjennomsnitt får lavere pensjonskostnader, har våre barnehager i mange år ikke fått fullfinansiert sine reelle pensjonsutgifter.

Omtalen av kommende lovforslag for sektoren

Forventningene til endringene som skal komme i barnehagesektoren i høst er preget av både optimisme og frykt. Optimisme med tanke på at regjeringen skal oppfylle ambisjonen i Hurdalsplattformen om å skape bedre rammevilkår for små private og ideelle barnehager, og frykt for at den varslede politikken i regjeringens barnehagestrategi vil skape uholdbar stor uforutsigbarhet for private ideelle barnehager, og gjøre at mange gir opp.

KA er skuffet over at det gis så få signaler i dette budsjettet som kunne bidratt til ro for ideelle menighetsbarnehager. Unntaket fra kravet om selvstendig rettssubjekt, som kunnskapsministeren varslet i Stortinget 8. februar, er nevnt i teksten, men ikke med noen tydelig tidsramme.

Regjeringens barnehagestrategi, *Barnehagen for en ny tid*, viser til at ideelle barnehager har lavere driftsmarginer enn andre barnehager (figur 4.2, side 43). Dette er kritisk for de barnehagene vi representerer, fordi disse har offentlig tjenstepensjon, og dermed bygger seg en framtidig gjeldsforpliktelse år for år overfor sine ansatte. Overskudd fra driften må derfor gå til avsetning i pensjonsfond for å sikre de ansattes fremtidige rettigheter. Strategien viser videre at ideelle barnehager har høyere personalkostnader enn andre barnehager, samt at menigheter i Den norske kirke subsidierer menighetsbarnehagene med kunstig lav husleie i kirkene (tabell 4.2, side 46). Likevel gjøres det ingen grep i dette statsbudsjettet for å bedre den situasjonen. Dette er i ferd med å strupe den delen av sektoren som består av ideelle barnehager med særskilt kristent formål: Mens nedgangen i antall barnehagebarn i Norge de

siste fem årene har vært på 3,5 prosent, har antall barn i barnehager eid av menigheter og trossamfunn falt med 12,5 prosent.

KA ber utdannings- og forskningskomiteen om å komme med en merknad som viser til den vanskelige situasjonen ideelle barnehager nå står i, som er tydelig beskrevet i datamaterialet som de senere årene er blitt presentert om sektoren. Vi ber komiteen uttrykke en tydelig forventning om at det varslede lovforslaget om ny finansieringsordning for private barnehager må innrette et pensjonstilskudd som løser utfordringene for ideelle barnehager med offentlig tjenstepensjon, et administrasjonstilskudd som tar høyde for at det koster mer i administrasjon per barn å være enkeltstående barnehage, og et kapitaltilskudd som tilrettelegger for at gamle barnehager kan pusse opp og satse for fremtiden.

Post 21, 63, 66 og 70

KA er positive til de foreslåtte satsingene på barnehager i levekårsutsatte områder, samt tilskuddene til svømming i barnehagene. Vi er også tilfreds med at økningen i tiltak som skal fremme kvalitet og kompetanse i barnehagene.

Nærmere om Hovedorganisasjonen KA og våre medlemmer

Tros- og livssynssektoren med sine mange ideelle virksomheter er en samfunnsskapende kraft. Som eneste hovedorganisasjon i Norge med spisskompetanse på kirke, tro og livssyn, bidrar KA til at virksomhetene på denne sektoren kan være profesjonelle arbeidsgivere, ha riktig og oppdatert kompetanse, oppleve at samfunnsbidraget deres anerkjennes bredt, få de økonomiske og rettslige rammene som trengs og få kunnskapsbasert rådgivning og bistand til å løse sine oppdrag. KAs medlemsvirksomheter driver per 2023 51 ideelle barnehager med særskilt kristent formål, hvorav 17 er åpne barnehager og 34 ordinære barnehager.

Kontaktpersoner

Jens A. Bjelland
Direktør, avdeling for politikk, ledelse og innovasjon
993 65 798
jens.bjelland@ka.no

Marit Brandt Lågøyr
Viseadministrerende direktør
977 12 116
marit.lagoyr@ka.no